

Archeologienota Roeselare Klaproosstraat

Verslag van Resultaten

Bert ACKE en Maarten BRACKE

11-4-2017

Titel: Archeologienota Roeselare Klaproosstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke en Maarten Bracke

Projectcode bureauonderzoek: 2017C330

Intern projectnummer: 2017.033

Locatiegegevens: Roeselare, Klaproosstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 64231 en Y: 182656; X: 64366 en Y: 182638

Kadastergegevens: Roeselare, afdeling 2, sectie B, perceel nr. 1585A, 1586B, 1587A, 1588A, 1584/02B, 1585/02B, 1553A, 1561D, 1562A, 1563M, 1564S en 1565D (zie figuur 2 en 5)

Topgrafische kaart: zie figuur 3 en 4

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog) en Mathias Vandaele (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Zelzate, 11/04/2017

© Maarten Bracke, p/a Leegstraat 170, 9060 Zelzate. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANDE WERKEN	8
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	9
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	9
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	11
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	14
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	14
2.4. HISTORISCHE SITUERING	17
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	23
3. SYNTHESE	26
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	26
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	26
3.3. VERDER VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM	27
3.4. VERDER VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM	28
3.5. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	28
4. SAMENVATTING	31
5. BIBLIOGRAFIE	32
6. BIJLAGES	34

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een verkavelingsvergunning te Roeselare Klaproosstraat, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaarde gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied, de directe omgeving en van de gemeente Roeselare in het algemeen werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

---

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie wordt gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast wordt in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en worden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen wordt afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

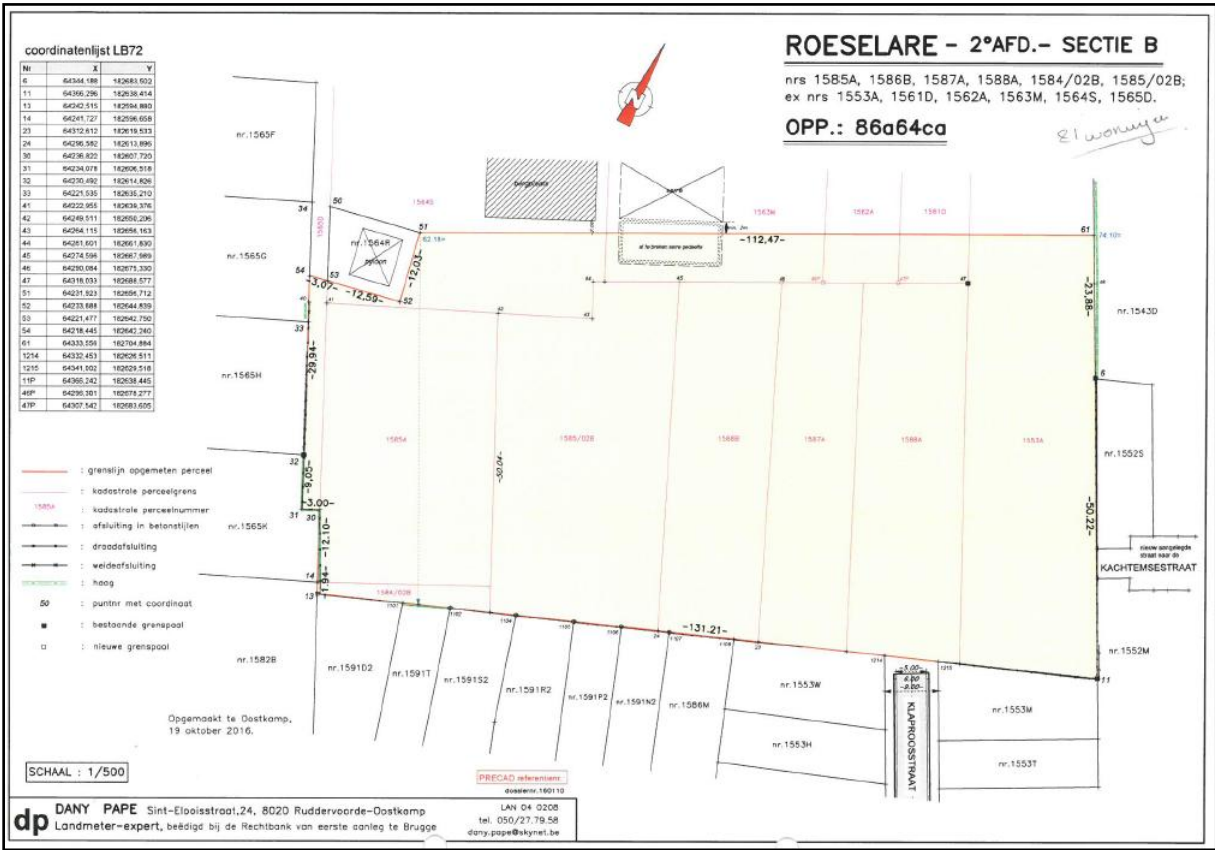
1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd, gezien de ligging van de site buiten de oorspronkelijke stadskern van de gemeente Roeselare, niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het terrein, gelegen in Roeselare met een totale oppervlakte van 8664m², bevindt zich aan de noordzijde van de doodlopende Klaproosstraat en het doodlopende Beursgoed dat zich aan de oostelijke zijde bevindt. Beide straten zullen doorgetrokken worden in de nieuwe verkaveling. Ten westen en noorden bevindt zich de Korenbloemstraat. Verder ten westen bevindt zich de Vierwegstraat en aan de oostelijke zijde stroomt de Krommebeek die iets verderop in zuidelijke richting aan de Beurt- en Graankaai in de Mandel en het kanaal Roeselare-Leie uitmondt. Het terrein is grotendeels ingenomen als landbouwgronden. In de noordwestelijke hoek, net buiten het terrein, is een elektriciteitsmast aanwezig. Aan de noordelijke grens bevindt zich binnen het plangebied nog een deel van een serre.

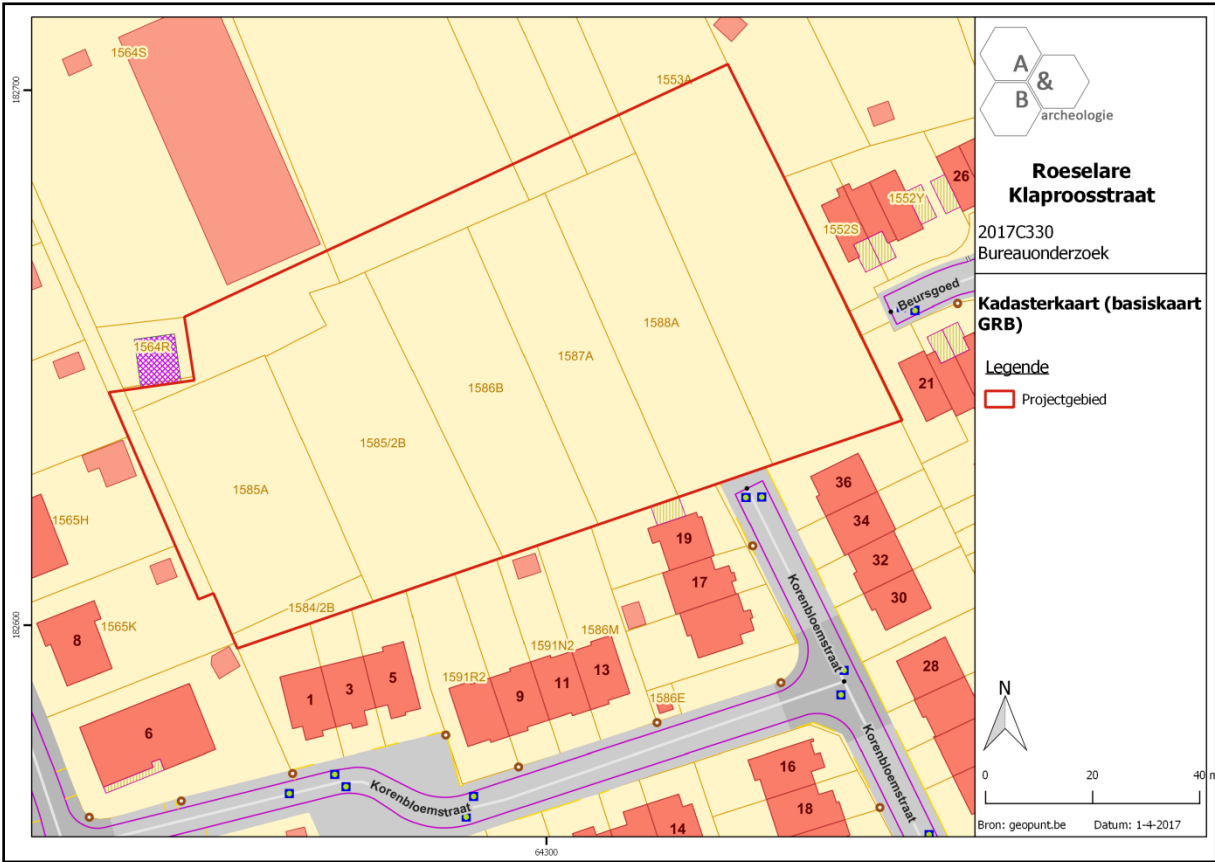
Figuur 1 Uitsnede uit het plan 'huidige toestand' (bron: initiatiefnemer).

2.2.
Geplande werken

De geplande werken omvatten twee luiken. Het eerste luik betreft het voorbereidend werk. Er dient een deel van een serre afgebroken te worden aan de noordelijke grens van het plangebied. Deze serre loopt verder door buiten het projectgebied.

Nadien zal het terrein ingenomen worden door een grote woonverkaveling met 21 kavels. Op het moment van schrijven is het ontwerpplan nog niet concreet. Wel zullen nieuwe wegen aangelegd worden samen met nutsvoorzieningen en rioleringstelsels.

De geplande werken zullen het volledige bodemarchief verstoren binnen het plangebied.

Figuur 2
Uitsnede uit het kadasterplan (bron: geopunt.be).

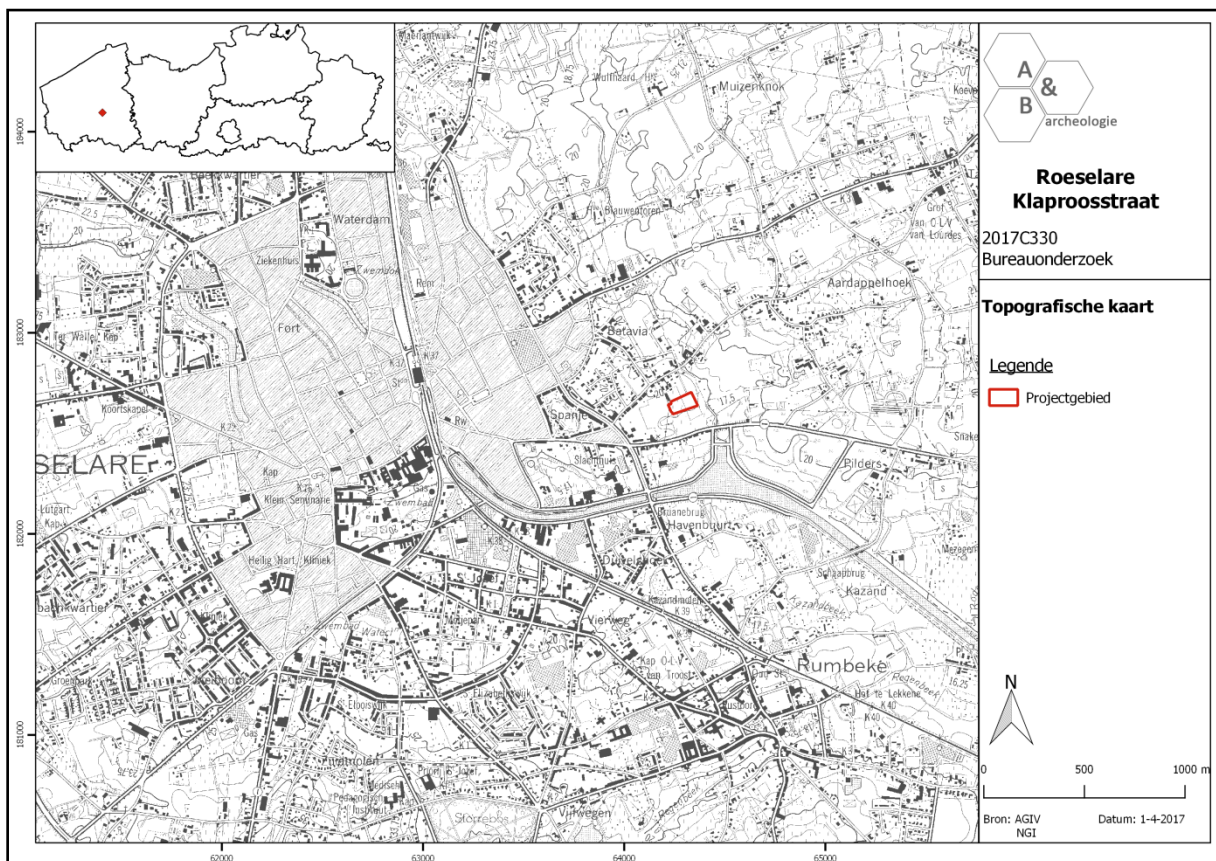

2.3. Landschappelijke ligging

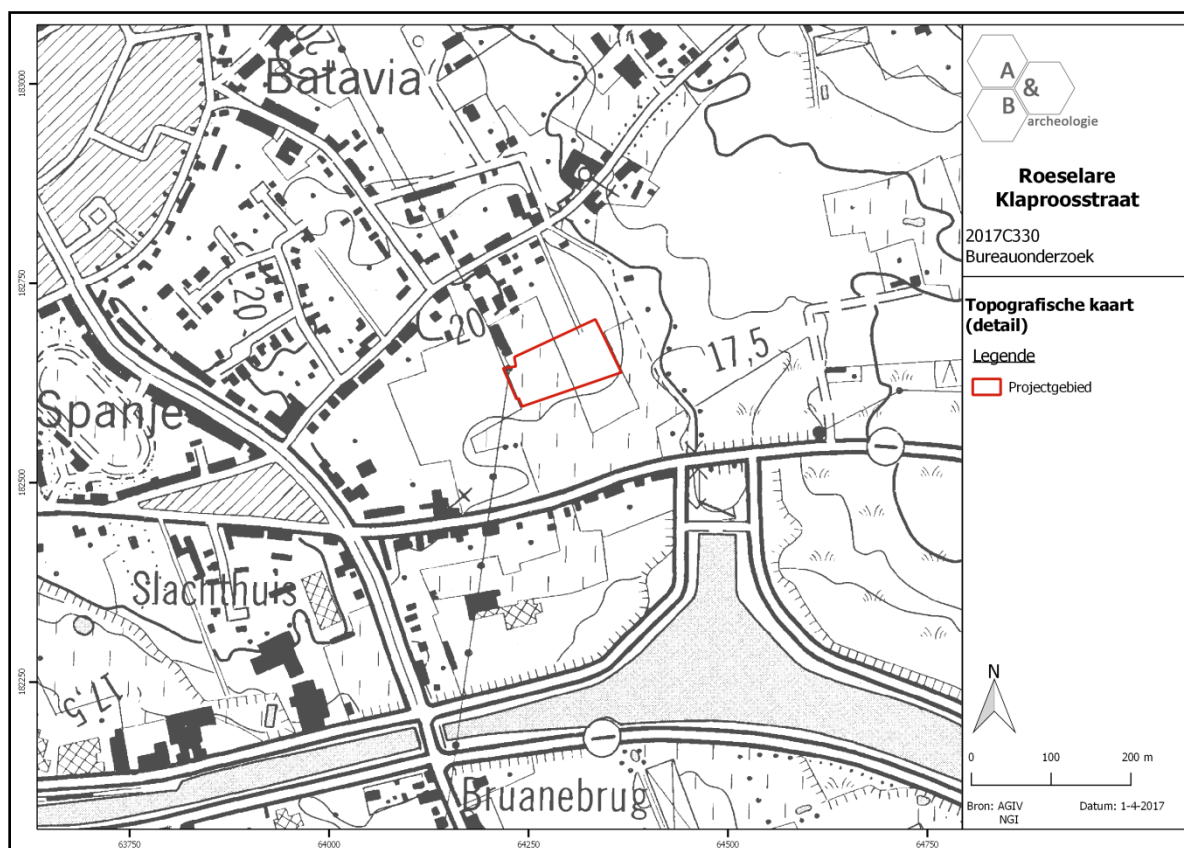
2.3.1. Topografische situering

Het projectgebied bevindt zich in de gemeente Roeselare, gelegen centraal in de provincie West-Vlaanderen, tussen Brugge en Kortrijk in. Roeselare bestaat naast het centrum uit de deelgemeenten Rumbeke, Oekene en Beveren. Roeselare grenst aan de gemeenten Ardooie, Ledegem, Moorslede, Zonnebeke en Staden.

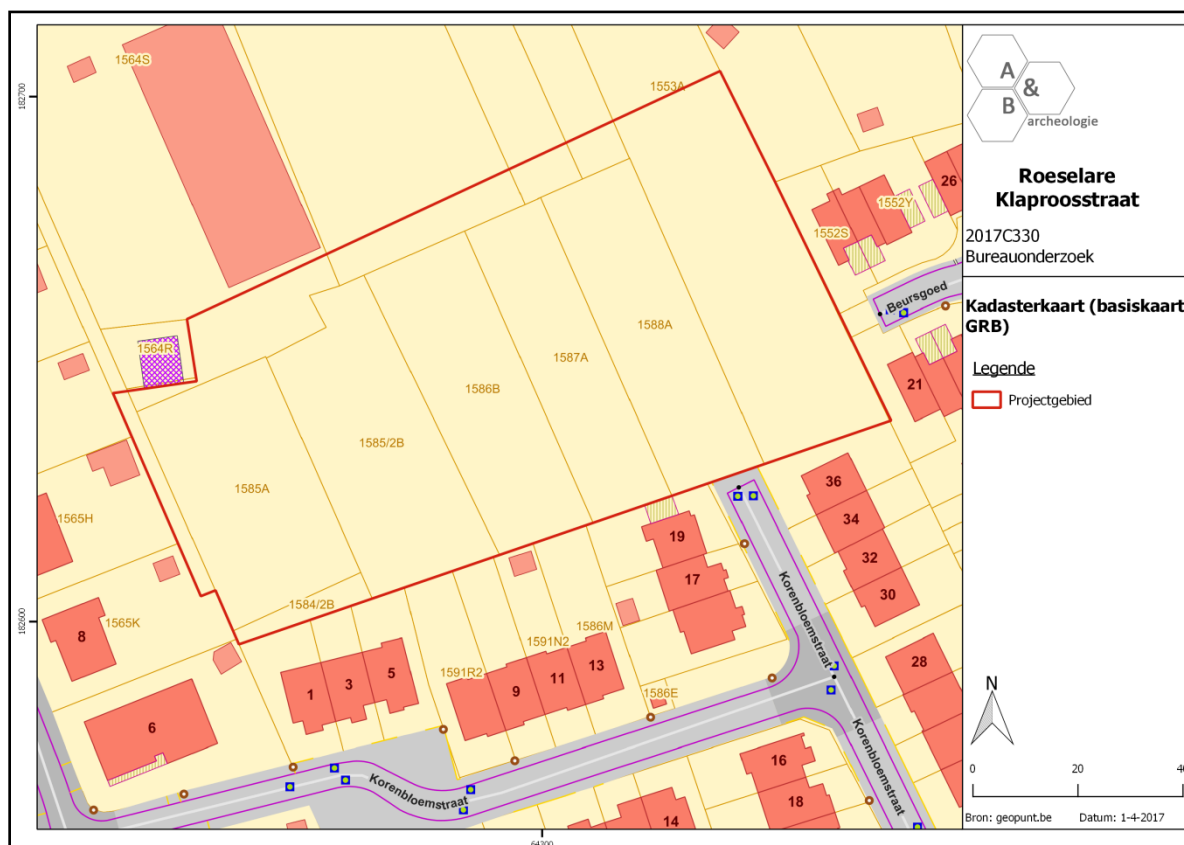
Het plangebied, gelegen aan de Klaproosstraat en het Beursgoed, bevindt zich in het oostelijke deel van het centrum van Roeselare. Ten oosten bevindt zich het bedrijventerrein Haven de Pilders. Aan de noordzijde bevindt zich de Klaproosstraat en aan de oostelijke zijde het Beursgoed. Ten westen en noorden bevindt zich de Korenbloemstraat. Kadastraal gezien bevindt het terrein zich te: Roeselare, afdeling 2, sectie B, perceel nr. 1585A, 1586B, 1587A, 1588A, 1584/02B, 1585/02B, 1553A, 1561D, 1562A, 1563M, 1564S en 1565D.

Figuur 3 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

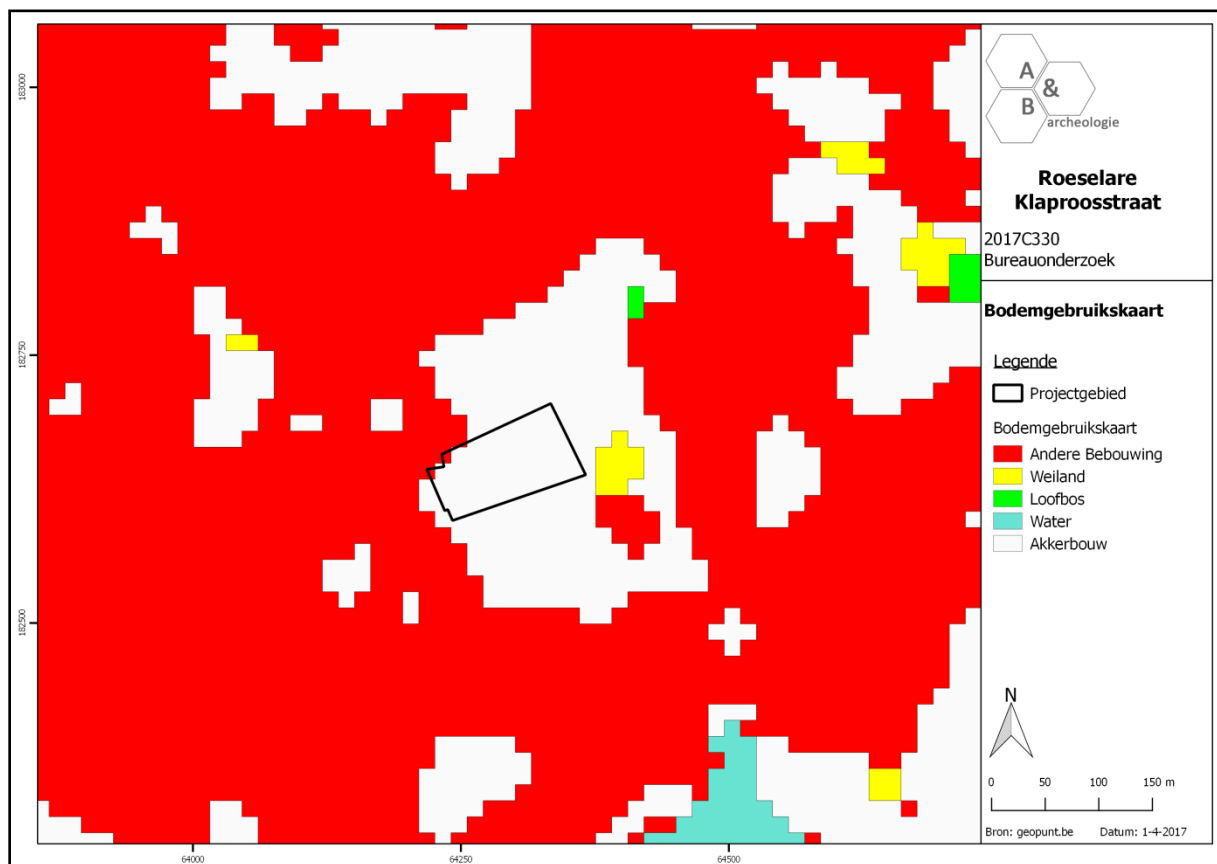

Figuur 4 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 5 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: geopunt.be).

Op de bodemgebruiksk kaart van 2001 staat het gebied onderverdeeld in twee types. Het eerste type wordt aangegeven met een witte inkleuring en betekent 'Akkerbouw'. Een dergelijke type wordt als volgt omschreven: een bodem die gebruikt wordt in één of ander rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland. Het grootste deel van het terrein wordt met dit type aangegeven, wat overeenkomt met de huidige toestand. Het tweede type wordt aangegeven door middel van de rode inkleuring en betreft 'Andere bebouwing'. Dit type geeft gebieden aan die voor het grootste deel worden bedekt door structuren zoals gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene delen en open bodem, tussen 30 en 80% is verhard. De rode inkleuring bevindt zich net aan de noordwestelijke hoek, ter hoogte van de elektriciteitsmast.

Figuur 6 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

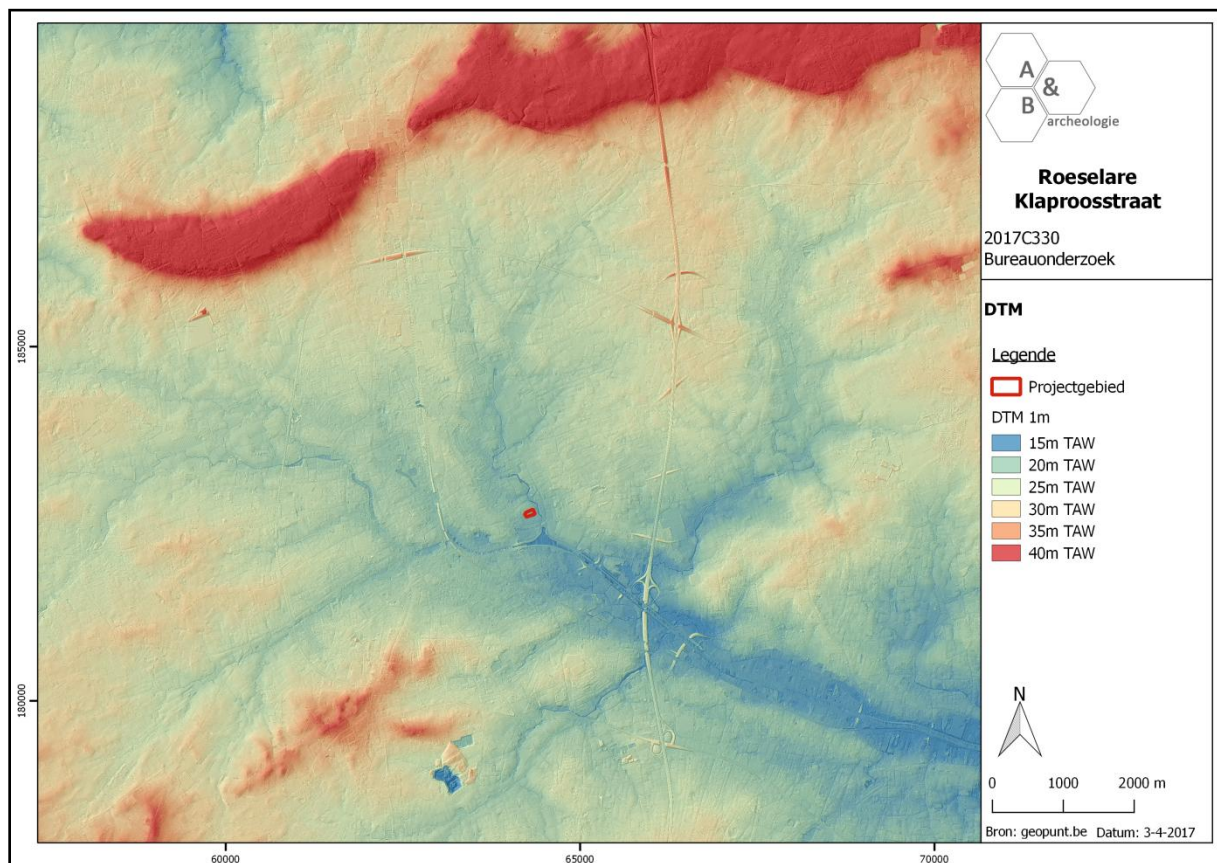
2.3.2. Landschappelijke situering

Roeselare behoort tot zandlemig Vlaanderen. Het reliëf is licht golvend, met hoogtes die schommelen tussen +20 en +35m TAW. Van west naar oost is er een algemeen dalend verloop op te merken. Tegelijkertijd hellen het noordelijke en zuidelijke deel af naar het centraal gelegen kanaal Roeselare-Leie, gegraven in de Mandelvallei. Het hoogste punt situeert zich rond de Zilverberg, met een hoogte rond +35m TAW, in het zuidwesten van de stad.

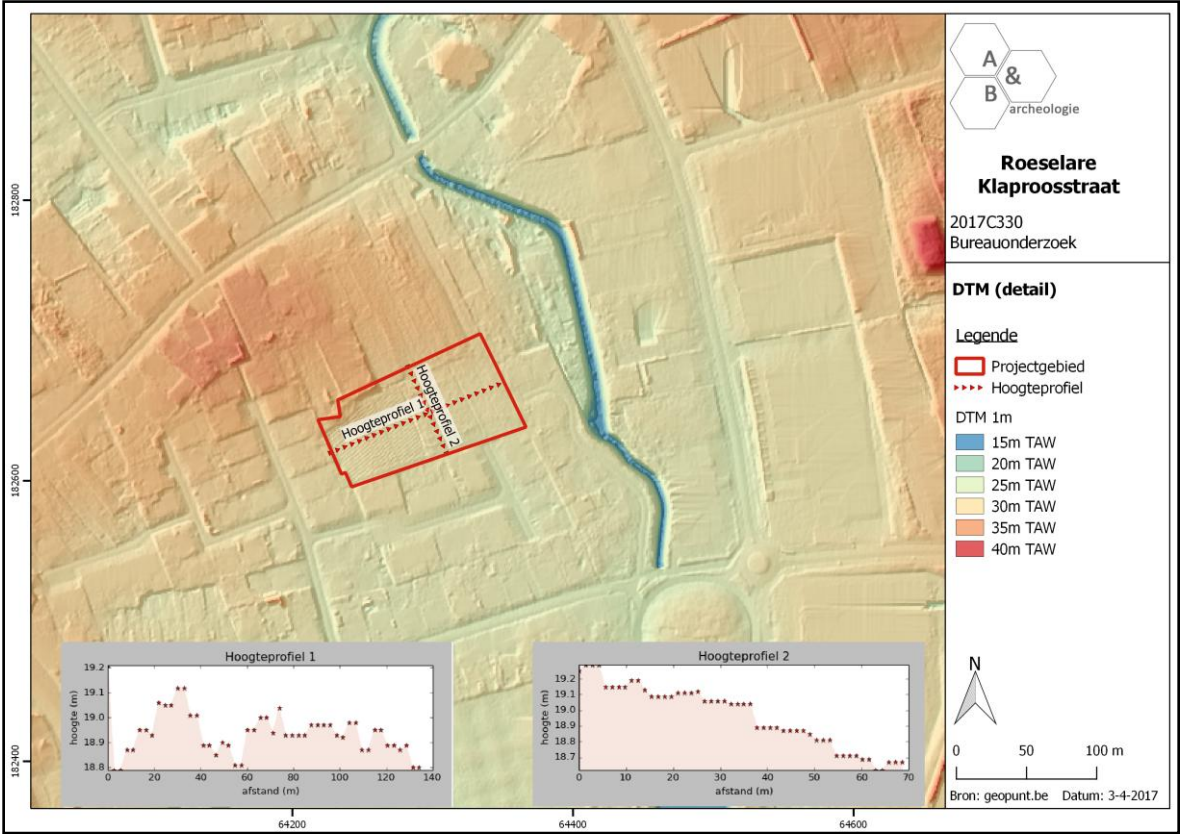

Het onderzoeksgebied zelf is vrij vlak te noemen met een hoogte rond gemiddeld genomen +19m TAW. Tussen het oostelijke en westelijke deel is geen niveauverschil op te merken, tussen het noorden en zuiden is een lichte daling te zien naar het zuiden toe. Op het Digitaal Hoogtemodel is duidelijk te zien dat de directe omgeving van het plangebied op eenzelfde hoogte ligt, met uitzondering van de Krommebeek en de Mandel/kanaal Roeselare-Leie die iets lager liggen. Het plangebied bevindt zich tussen de samenvloeiing van bovenvermelde rivieren op een gunstige locatie.

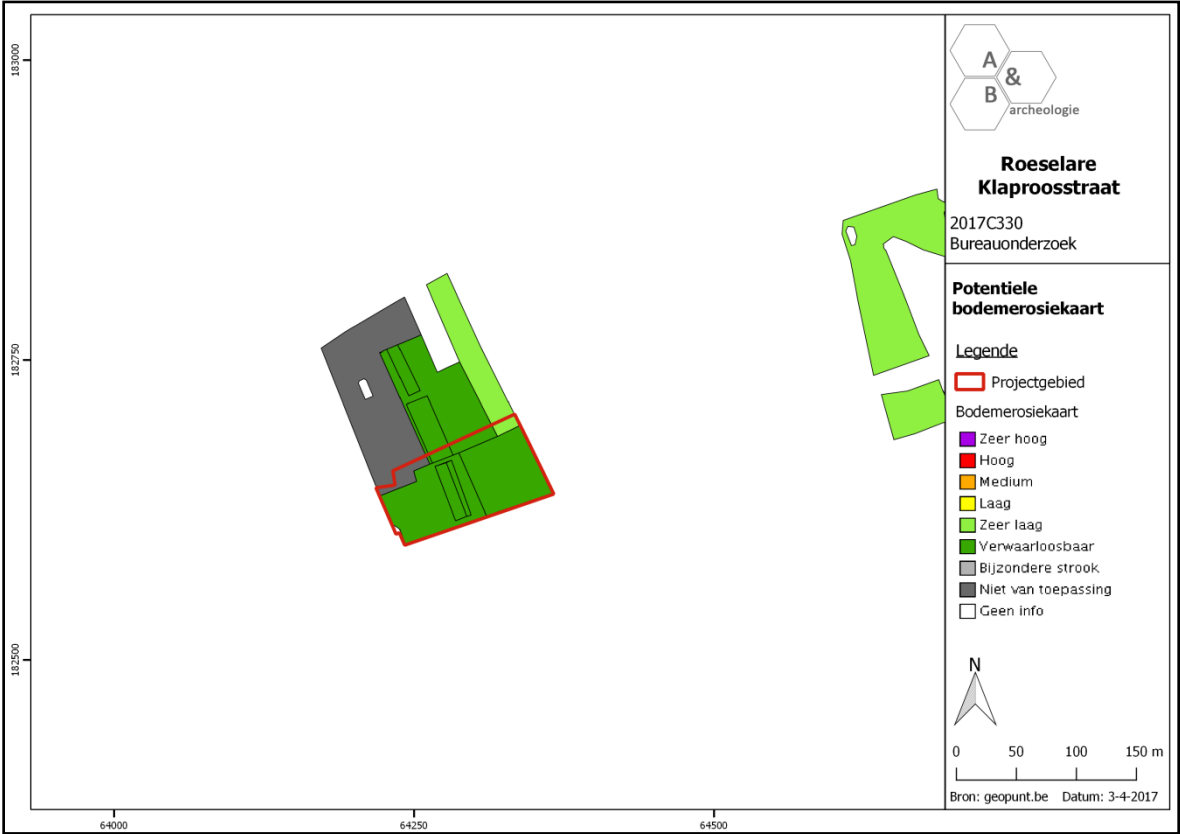
Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied volledig groen ingekleurd. Deze inkleuring geeft aan dat het gebied een verwaarloosbare erosie kent. In de noordoostelijke hoek wordt een lichtgroene inkleuring aangegeven. Deze inkleuring wijst op een zeer lage erosiegraad. In de omgeving van het terrein komen gelijkaardige inkleuringen voor. De potentiële bodemerosiekaart baseert zich onder andere op de hellingsgraad van het terrein.

Figuur 7 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).

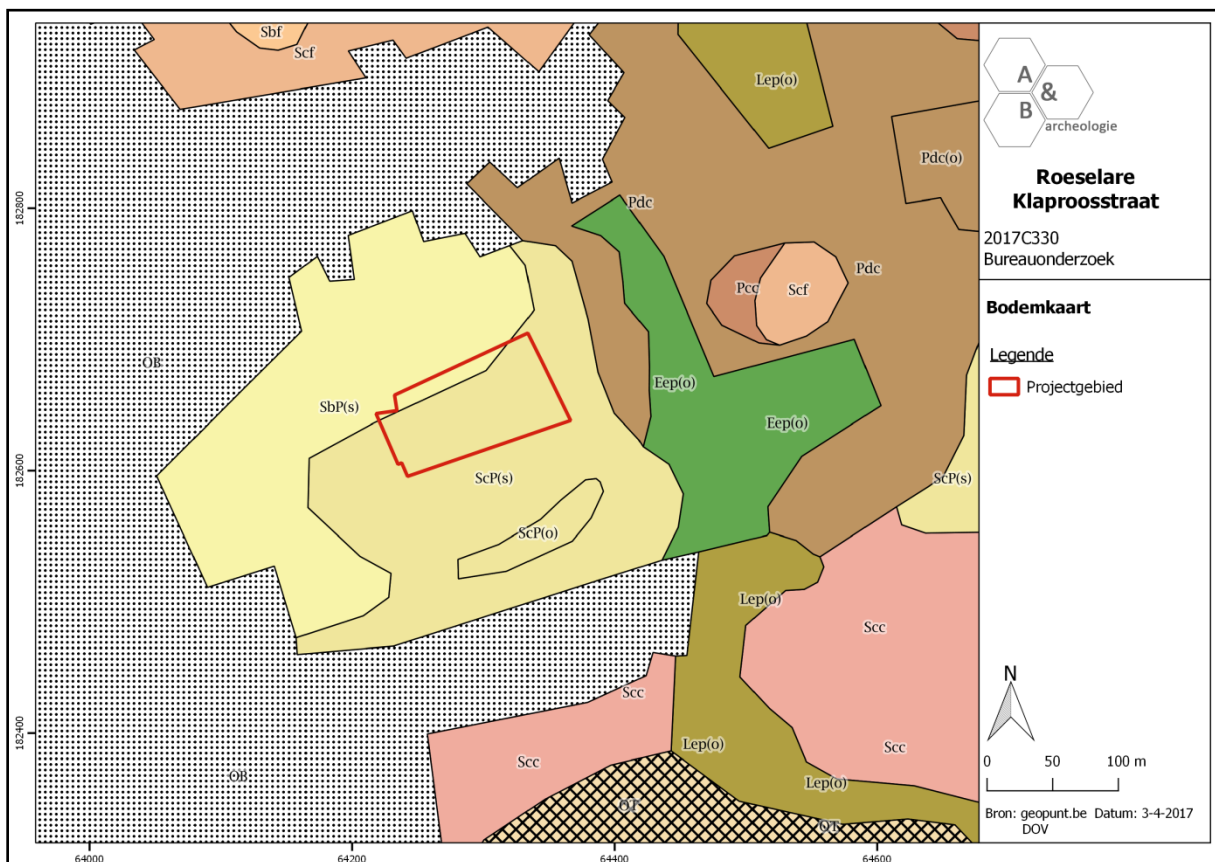
Figuur 8 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met de twee hoogteprofielen (bron: AGIV).

Figuur 9 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

Binnen de grenzen van het plangebied worden twee bodemtypes aangegeven. Het grootste deel, aan de zuidelijke zijde wordt aangegeven als type ScP(s). Een dergelijke bodem kenmerkt zich door een matig droge lemige zandbodem zonder profielontwikkeling of met een onbepaalde profielontwikkeling. De noordelijke rand ligt binnen het bodemtype SbP(s). Deze bodem is volledig gelijkaardig qua opbouw en textuur met uitzondering dat de draineringsklasse droger is. Naar het oosten toe, buiten het plangebied komt een kleiige bodem voor zonder profielontwikkeling (Eep). Dit type komt overeen met het stromingsgebied van de Krommebeek. Ten westen wordt het gebied gekarteerd als bebouwde zone of type OB.

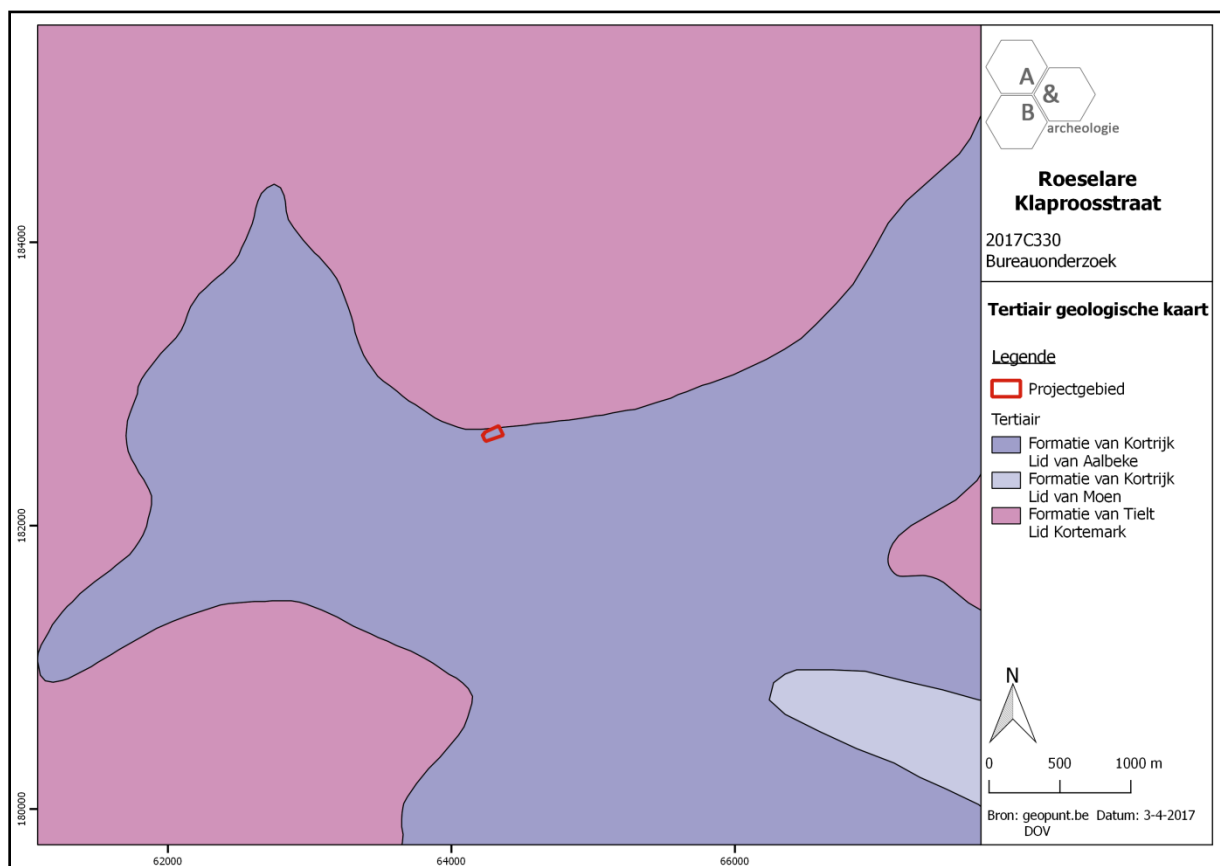
Figuur 10 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).

2.3.4. Geologische situering

De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit het Lid van Aalbeke (Formatie van Kortrijk). Deze formatie kenmerkt zich door een donkergrijze tot blauwe klei waarin glimmers opgemerkt kunnen worden. De noordoostelijke tip van het plangebied raakt net het Lid van Kortemark (Formatie van Tielt). Deze eenheid bestaat uit een mariene, compacte klei met een grijze kleur met fijn silt en zandige intercalaties. De gemiddelde dikte bedraagt 17m.

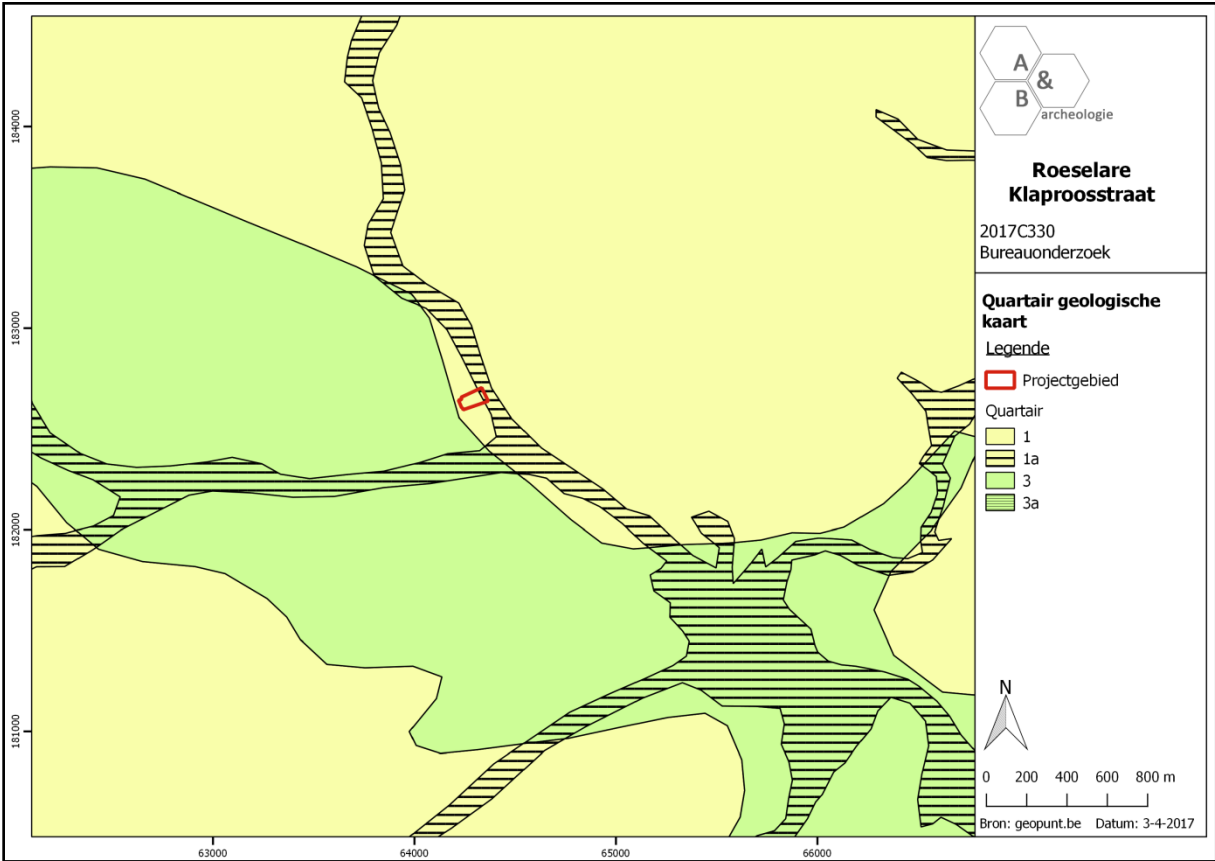
De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond in het westelijke deel van het plangebied bestaat uit het type 1 omschreven als volgt: niet holocene en/of tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie. Het betreft eolische afzettingen van zand tot silt van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen (code **ELPw**), mogelijk kunnen ook hellingsafzettingen van het Quartair (**HQ**) aanwezig zijn. De oostelijke rand van het terrein bevindt zich binnen type 1a. Hier betreft het holocene en/of tardiglaciale fluviatiele afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie. Daaronder bevinden zich eolische afzettingen van zand tot silt van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen (code **ELPw**), mogelijk kunnen ook hellingsafzettingen van het Quartair (**HQ**) aanwezig zijn of fluviatiele afzettingen (code **FLPw**) van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen).

De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

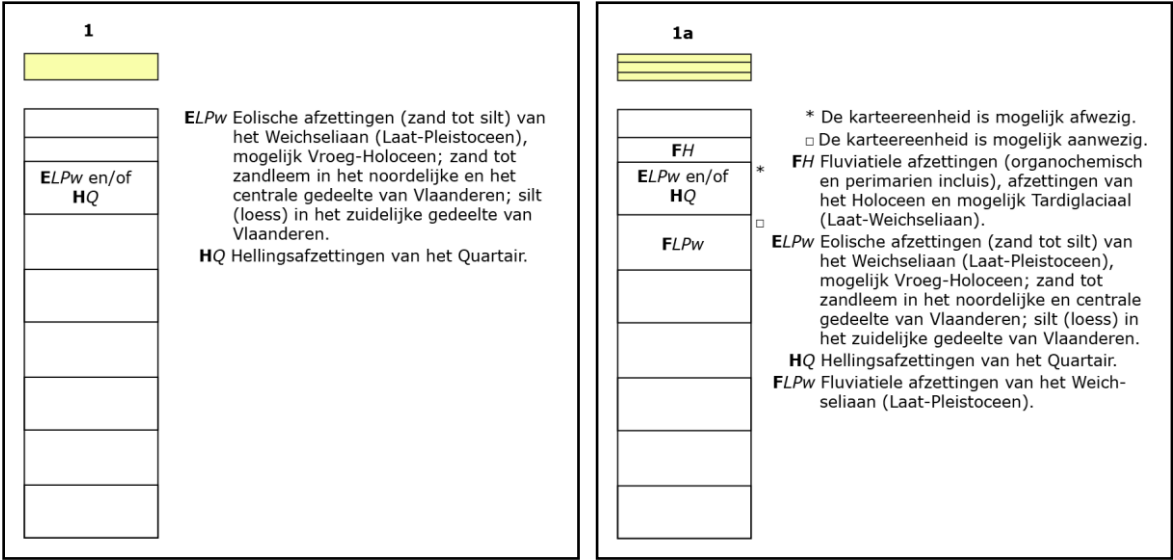

Figuur 11 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 12 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 13 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart; type 1 en type 1a (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁶

Roeselare is ontstaan op het kruispunt van twee Romeinse banen, meer bepaald de weg Bavay-Rijsel-Menen-Roeselare-Brugge-Aardenburg en de weg Doornik-Kortrijk-Wijnendale-Oudenburg. De geschreven geschiedenis begon wanneer Roeselare in 822 voor het eerst vermeld werd als 'Roslar' in een oorkonde waarin Lodewijk de Vrome het gebied schonk aan de Sint-Pietersabdij van St-Amand-les-Eaux in Noord-Frankrijk. In 957 gaf Boudewijn III de Jongere toelating om de stad te versterken tegen de invallen van de Noormannen. Vermoedelijk gaat het om 's Gravenwal, een versterkte woning die gebouwd werd op een omwalde motte nabij de Sint-Michielskerk. Hetzelfde charter verschaftte ook het privilege tot het houden van een wekelijkse markt. Intussen ontwikkelden de landelijke kernen zich tot dorpsgemeenschappen. Zo werd Beveren voor het eerst vermeld in 1011 als 'Bebrona', en uit 1116 dateren de oudste vermeldingen van Rumbeke en Oekene of 'Hocana'. Deze dorpjes lagen verspreid rondom Roeselare, dat omstreeks 1250 het stadsrecht kreeg van Margaretha van Constantinopel. De stad kreeg een hal met belfort op het marktplein, een eigen zegel en eigen stadsfinanciën. In de 14de en 15de eeuw fungeerde Roeselare als centrum van de weefnijverheid, maar stilaan was er een geleidelijke recessie wegens de prijzenslag met de omringende concurrerende steden. In 1488 werd een groot deel van de stad verwoest door de huurlingen van Maximiliaan van Oostenrijk, waarbij onder andere de stadshal, het belfort en de Sint-Michielskerk vernield werden. In het begin van de 16de eeuw werden de verwoeste gebouwen heropgebouwd. De 16de eeuw was een onrustige periode door het strenge Spaanse bewind, met brandstichtingen, vernielingen, belastingheffingen, invallende roversbendes, en in de tweede helft van de 16de eeuw in toenemende mate ook religieuze conflicten. Door het uitbreken van de 80-jarige Oorlog in 1568 verlieten heel wat ambachtslieden de streek om zich te vestigen in de Noordelijke Nederlanden, Duitsland en Engeland. De lakennijverheid in de stad verdween bijna volledig. In het begin van de 17de eeuw was er een periode van relatieve rust onder het bewind van Albrecht en Isabella. De linnennijverheid werd opgestart, maar door de Frans-Spaanse oorlogen bleef een echte economische heropleving uit. De eerste decennia van de 18de eeuw zorgden voor een korte heropbloei en de linnenproductie schoot de hoogte in. In het begin van de 19de eeuw volgde een geleidelijke recessie in de linnenweverij omdat deze huisnijverheid niet opgewassen was tegen de concurrentie van het mechanisch gesponnen garen uit Engeland. Deze mechanisatie leidde in de tweede helft van de eeuw tot de bouw van fabrieken aan waterspaarbekkens, wat dan weer zorgde voor een grote bevolkingsaan groei en een sterke uitbreiding van de stad. Tijdens WO I bevond Roeselare zich in het Duitse 'Etappengebied' met aan de westelijke stadsgrens de 'Flandernstellung'. Ondanks de nabijheid van het front kende de stad slechts beperkte verwoestingen tot juli 1917, toen het Brits offensief zorgde voor een toename van het aantal luchtbombardementen met als gevolg de verwoesting van het Arsenaal. Tijdens WO II ondervond de stad weinig schade. In 1965 kwam er een fusie tussen de gemeenten Roeselare en Beveren, en in 1977 werden daar ook nog de gemeenten Oekene en Rumbeke aan toegevoegd.

---

⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Roeselare In Inventaris Onroerend Erfgoed*. Opgehaald van <https://inventaris.onroerenderfgoed.be> op 1/04/2017

De oudste kaart die geraadpleegd kan worden betreft de Ferrariskaart uit de 18de eeuw. Op deze kaart wordt geen bebouwing aangegeven in het plangebied. Het terrein is landelijk gelegen ten westen van de Krommebeek en ten noorden van de Mandel. Langsheen de noordelijke grens is een weg aanwezig, deze komt overeen met de huidige Kachtemsestraat die eigenlijk ten zuiden van het plangebied ligt. Op basis hiervan kan gesteld worden dat er een verschuiving is tussen de Ferrariskaart en de huidige toestand. Ten noorden is bewoning aanwezig langsheen de Vierwegstraat. De bewoningskern beperkt zich echter tot de stadskern van Roeselare ten westen van het terrein. Op de Atlas der Buurtwegen (1841) worden ook geen gebouwen aangegeven. Het projectgebied is hier nauwkeuriger aangegeven tussen de Chemin Nr. 7 (Vierwegstraat) en de Chemin Nr. 6 (Kachtemsestraat). Langsheen beide wegen komt bewoning voor. Het gebied is ingedeeld in diverse smalle perceeltjes landbouwgronden volgens een NW-ZO oriëntatie. Ten zuidoosten bevindt zich een site met walgracht met enkele interne gebouwen. De kaart van Vandermaelen (1846-1854) toont een gelijkaardig, doch minder gedetailleerd beeld. De kaart van Popp (1842-1879) toont in grote lijnen nog dezelfde perceelstructuur zoals het huidige kadasterplan.

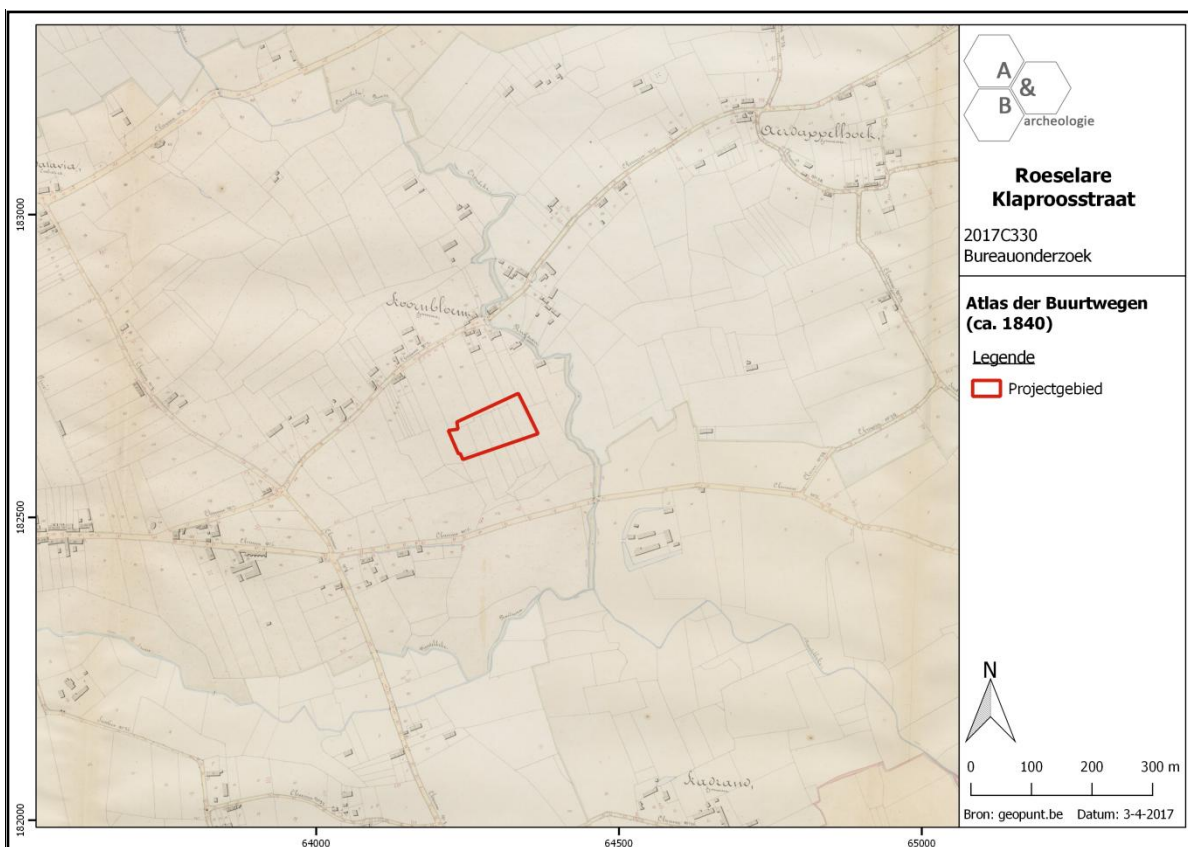
Op de topografische kaart van 1893 is een gelijkaardige situatie te zien. Het terrein is nog steeds onbebouwd en in gebruik als landbouwgronden.

Op een Britse loopgravenkaart van 22 augustus 1917 worden ten westen en zuidoosten van het plangebied Duitse loopgraven aangegeven. Binnen het plangebied zelf zijn geen structuren aanwezig, wel wordt de hoek tussen de Vierwegstraat en de Kachtemsestraat als 'Playhouse cross roads' aangegeven.

De vroegste luchtfoto betreft een orthofoto uit 1971. De kwaliteit en resolutie is vrij laag, maar toch kan hierop het terrein als landbouwgebied herkend worden. Langsheen de Krommebeek staan bomen. Het gebied tussen de Vierwegstraat en de Kachtemsestraat is nog bijna volledig in gebruik als landbouwgronden. Op een latere en meer gedetailleerde luchtfoto van 1979-1990 is duidelijk de ontwikkeling van het gebied tussen bovenvermelde straten te zien. Vooral het westelijke deel is volledig ingenomen door een nieuwe verkaveling. Ook worden huizen langsheen de Kachtemsestraat gebouwd. Het plangebied zelf maakt nog deel uit van een groot landbouwperceel. Op de luchtfoto van 2016 wordt het gebied verder verkaveld. Vooral aan de Kachtemsestraat, vlak ten zuiden van het terrein, worden nieuwe woningen gebouwd. Het plangebied zelf met een aansluitend noordelijk perceel vormen nog deze enige landbouwgronden binnen de driehoek van de Krommebeek, Vierwegstraat en de Kachtemsestraat.

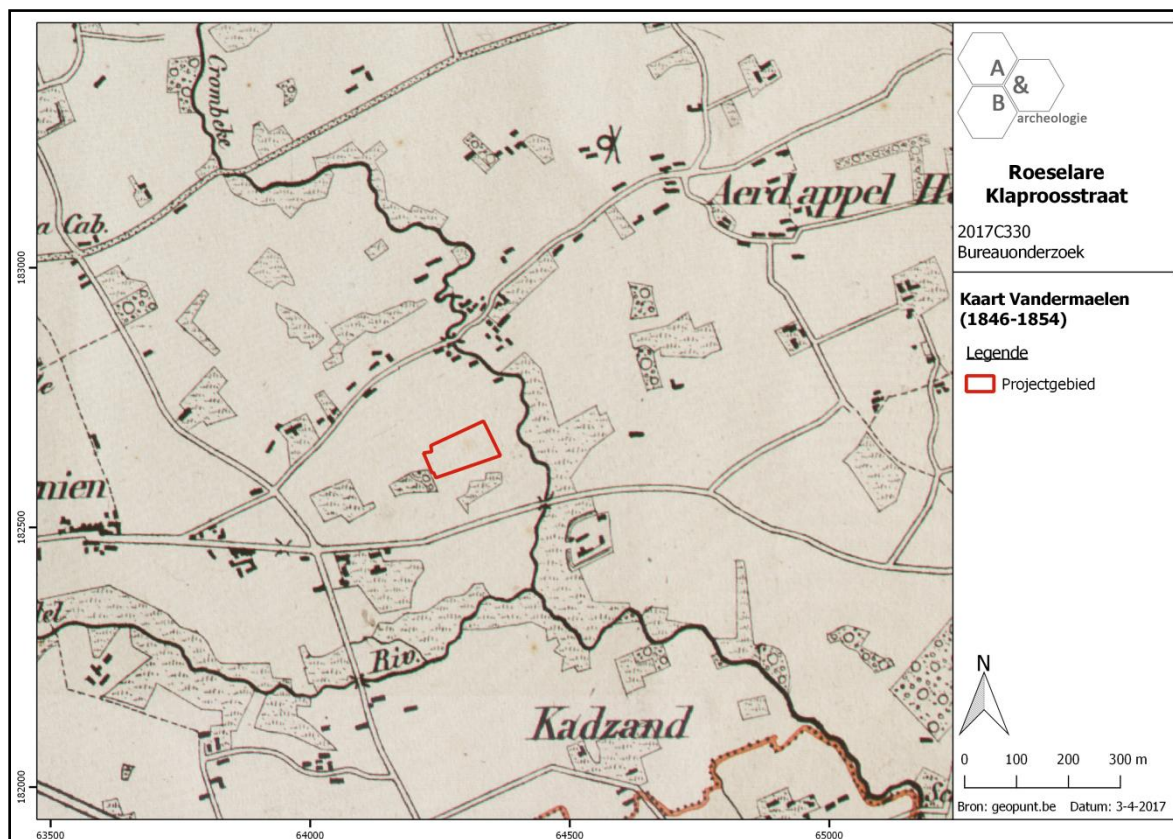

Figuur 14 Uitsnede uit de Ferrariskaart (bron: geopunt.be).

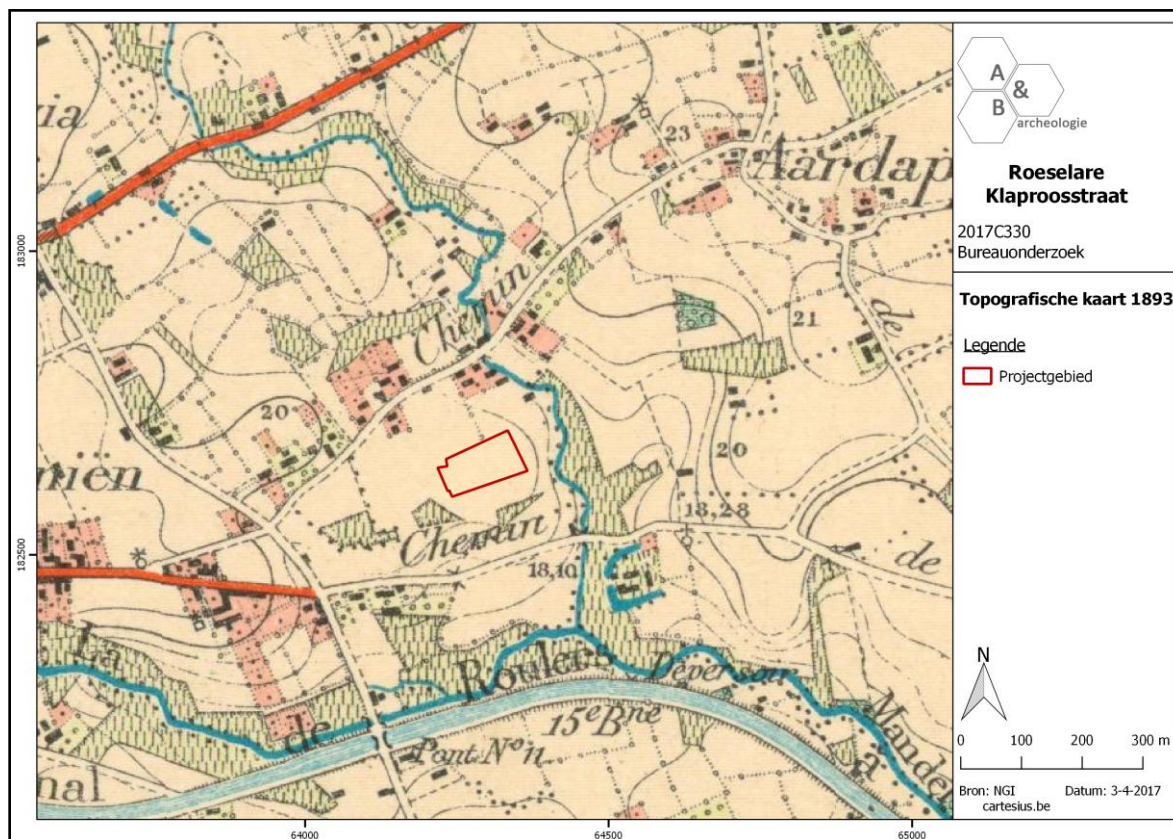

Figuur 15 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

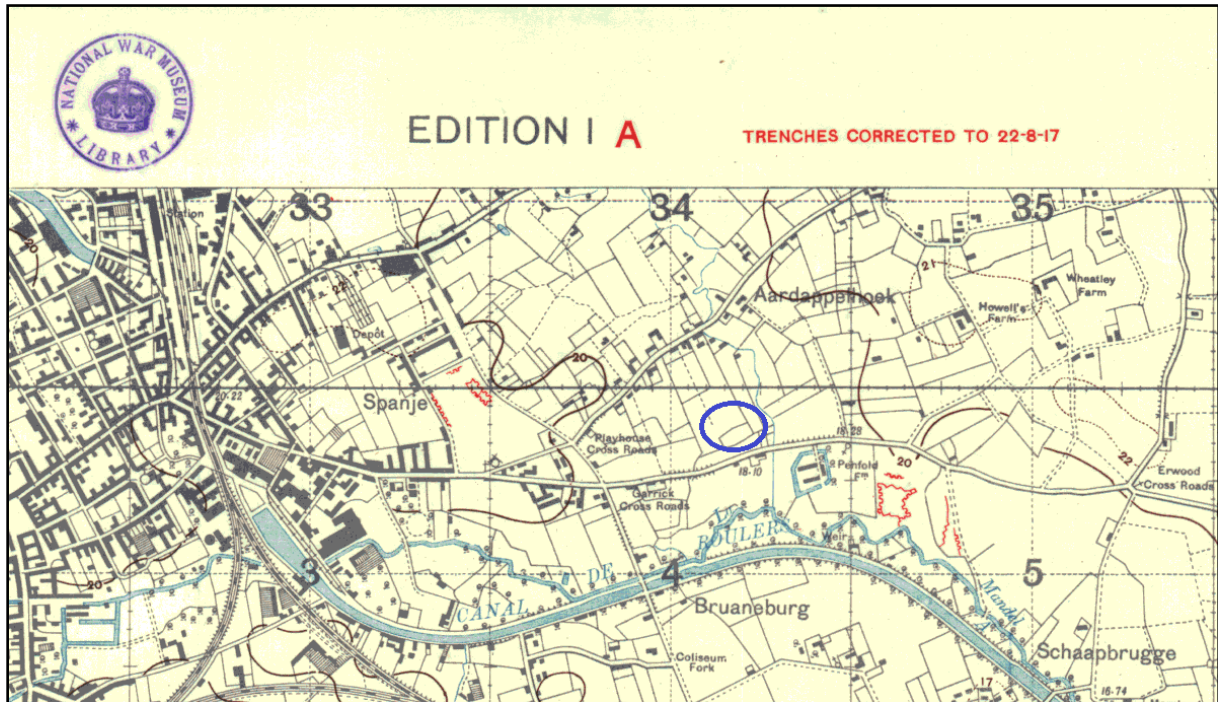

Figuur 16 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).

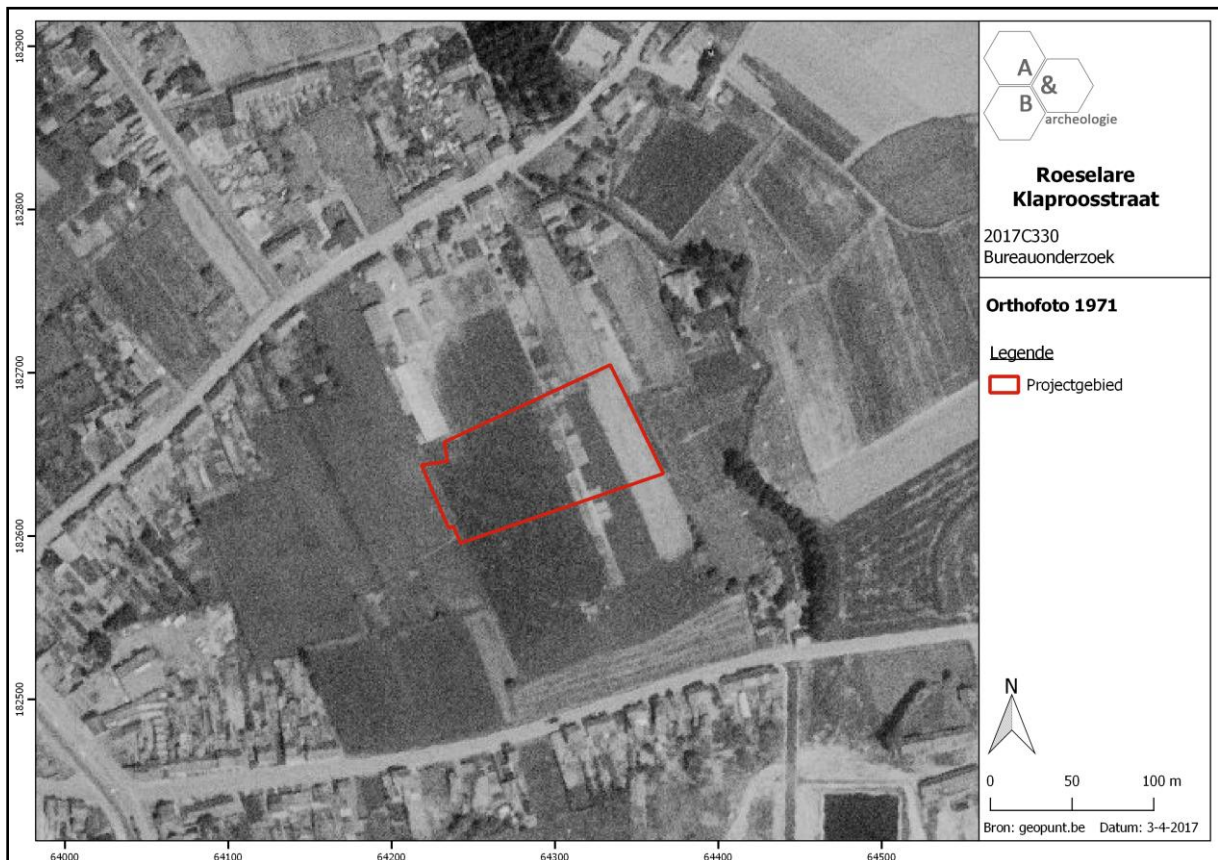

Figuur 17 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1893 (bron: cartesius.be en NGI).

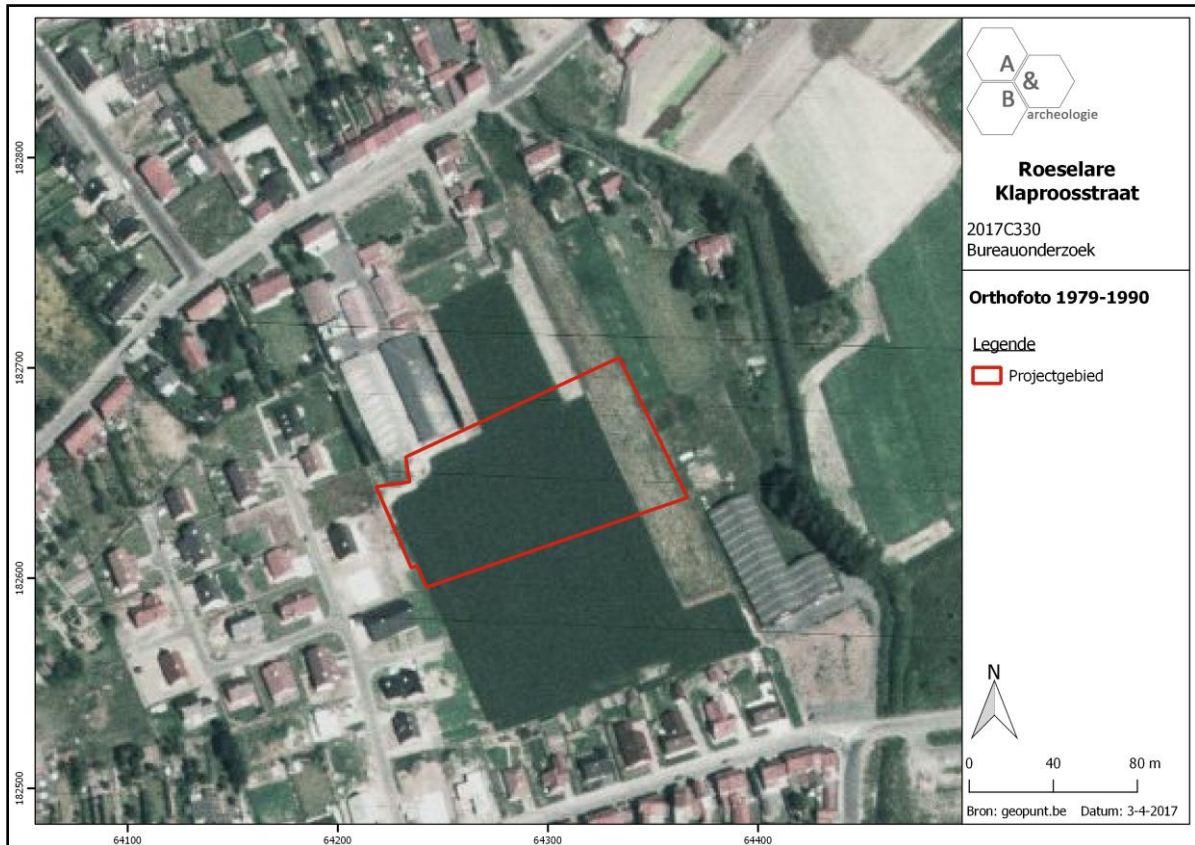

Figuur 18 Uitsnede uit de loopgravenkaart van 22 augustus 1917 met zicht op Duitse loopgraven (rode lijnen) en het projectgebied in de blauwe cirkel (bron: Linesman DVD British trenchmaps).

Figuur 19 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 20 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 21 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

Op de Centrale Archeologische Inventaris worden in de omgeving van het projectgebied een aantal sites aangegeven, die hiernavolgend besproken worden. De sites tonen duidelijk aan dat de omgeving van het plangebied en Roeselare rijk is aan archeologische sites en vondsten.

Langs de oostelijke zijde van het plangebied over de Krommebeek bevindt zich een concentratie aan archeologische sites. Vlak aan de Krommebeek bevindt zich CAI ID 70367⁷. Hier werden in de jaren '80 van de vorige eeuw verschillende lithische artefacten teruggevonden uit het mesolithicum. Aan de Zwaikomstraat werden tijdens wegenwerken een steen- en pannenbakkerij uit de Romeinse periode blootgelegd (CAI ID 70411)⁸. De dakpanoven lag ten noorden van de kleiwinningskuil, op een hogergelegen zandrug. De bovenbouw van de oven werd niet teruggevonden. De vloer van de (cirkelvormige) stookkamer was wel gedeeltelijk bewaard. Verder was er een stookgang en -plaats. De resten van een holle boomstam werden geïnterpreteerd als tochtregelaar. Ten zuiden van de dakpanoven werd een concentratie dakpanfragmenten, waaronder veel misbaksels, aangetroffen. In de nabijheid hiervan trof men *in situ* verbrande aarde aan. Deze vondst werd geïnterpreteerd als een kleiwinningskuil, uitgezet in het alluvium van de Mandel en de Krommebeek. De kuil werd secundair gebruikt als stortplaats voor ovenresten en misbaksels.

Op het oostelijke gelegen bedrijventerrein werden vondstconcentraties van Romeins materiaal teruggevonden waaronder aardewerk, *imbrices* en *tegulae* (CAI ID 70355)⁹. Nog op het bedrijventerrein werd een grote concentratie aan lithisch materiaal teruggevonden tijdens een prospectie in oktober 1977 door M. Rogge (CAI ID 70219)¹⁰ en tijdens prospecties van Blondeel en Van der Haegen (CAI ID 70218)¹¹. De artefacten dateren uit het meso- en neolithicum. Op het bedrijventerrein werd een grote opgraving uitgevoerd met sporen uit de midden-Romeinse periode (CAI ID 75166)¹². Het gaat onder meer onder een hoofdgebouw, een vijftal waterputten, grachten en greppels. In de waterputten werden enkele opmerkelijke vondsten aangetroffen waaronder een drietal bronzen ketels, een benen mesheft in de vorm van een kat en fragmenten van lederen sandalen. Ook werd een kuil met een concentratie metaalslakken teruggevonden. De slakken zouden te maken hebben met een koperbewerker. Naast de bewoning werden nog een viertal brandrestengraven aangetroffen ten noorden van het bewoningsareaal. Tijdens het onderzoek werden ook enkele losse silexartefacten teruggevonden waaronder enkele microklingen en kernen op afslag. Als laatste zijn nog enkele vroegmiddeleeuwse scherven het vermelden waard.

Ter hoogte van de samenvloeiing van de Krommebeek en de Mandel bevond zich 't Goet ter Buerse, die de naam heeft gegeven aan de huidige straat Beursgoed (CAI ID 76420)¹³. Voor de aanleg van het

---

⁷ Goderis en Termote 1987

⁸ De Cock 1992

⁹ Goderis en Termote 1987

¹⁰ Rogge 1977

¹¹ Goderis en Termote 1987

¹² Goderis en Termote 1987, Goderis 1994, De Cock en Goderis 1994, Van Doorselaer 1992, Vanbrabant en Goderis 1997, Lesenne 1991, Goderis 2002 en Goderis 2004

¹³ Goderis en Termote 1987

rondpunt van de Kachtemsestraat heeft de laatmiddeleeuwse site met walgracht plaats moeten ruimen. De eerste geschreven vermelding zou in 1592 zijn.

Ten zuidoosten van het plangebied zijn nog drie sites aanwezig tussen de Kachtemsestraat en de Mandel. De eerste bevindt zich aan het depot van de Aldi en betreft een vondstenconcentratie uit de volle middeleeuwen van gedraaid gereduceerd aardewerk met strakke uitstaande randen en rolstempelversiering op de schouder en fragmenten van eenvoudige overgeslagen randen met versiering van ingedrukte puntenrijen (CAI ID 76419)¹⁴. Tevens zou één scherf in de Merovingische periode geplaatst kunnen worden. De vondsten werden aangetroffen door Jozef Goderis in 1979 en 1981. CAI ID 70395 en CAI ID 70397 zijn twee locaties waar silexartefacten uit het meso- en neolithicum werden teruggevonden¹⁵. Even verderop aan de hoek van Rumbeeksegravier en de Kachtemsestraat werden enkele silexartefacten teruggevonden waaronder materiaal uit het finaal-paleolithicum (CAI ID 70228)¹⁶.

Ten noordoosten bevinden zich twee sites ter hoogte van de Ardooisesteenweg en de Izegemse aardeweg. Onder CAI ID 211407 werd een vooronderzoek uitgevoerd door Baac Vlaanderen naar aanleiding van een nieuwe verkaveling¹⁷. Bij het onderzoek werden naast enkele greppels nog twee houtskoolmeilers aangetroffen. Verder onderzoek werd niet geadviseerd. Onder CAI ID 162339 wordt een vooronderzoek aangegeven uitgevoerd door Archebo in 2012¹⁸. Bij het vooronderzoek werden enkele vage natuurlijke sporen aangetroffen, verder onderzoek werd niet geadviseerd.

Het archeologisch kader toont duidelijk het archeologisch potentieel aan van het gebied in de buurt van de Krommebeek en de Mandel. Op basis hiervan kan gesteld worden dat het archeologisch potentieel van het terrein hoog is.

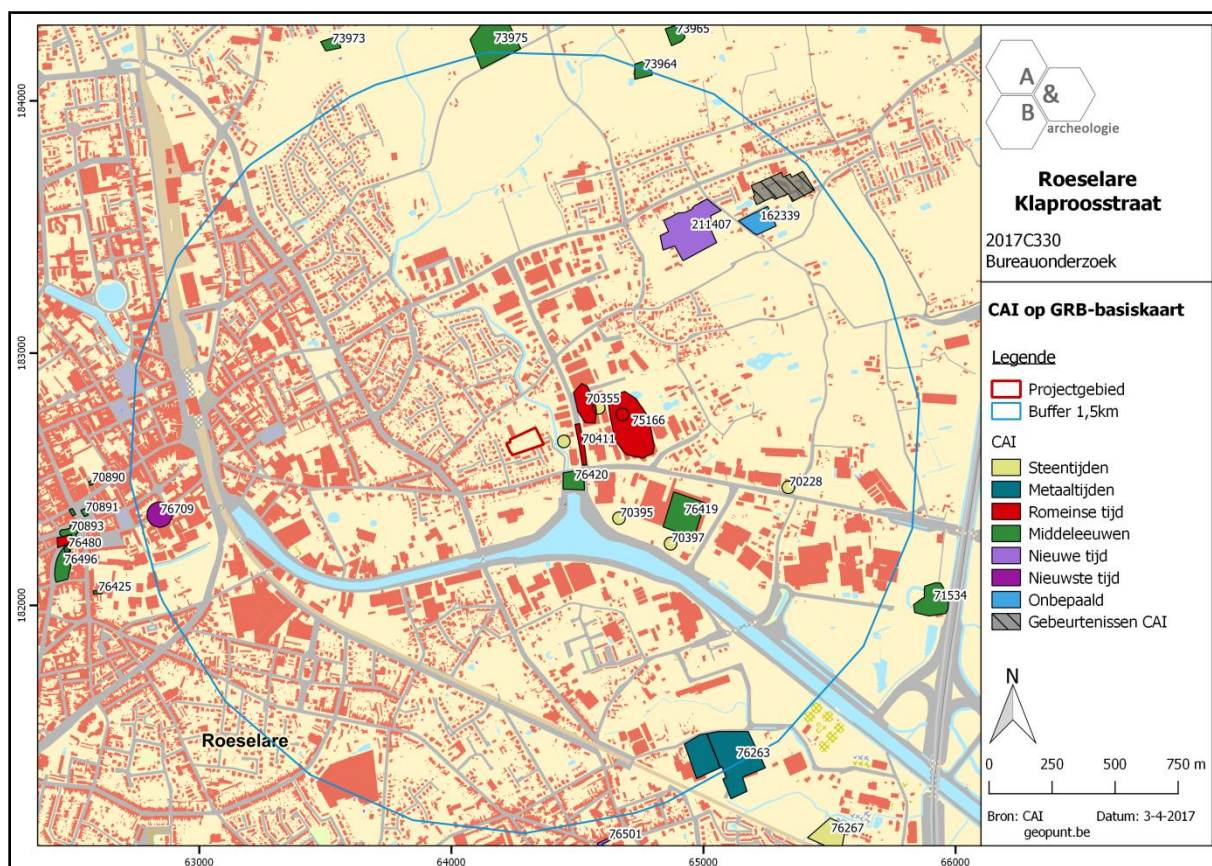
¹⁴ Goderis 1985

¹⁵ Goderis en Termote 1987

¹⁶ Goderis en Termote 1987

¹⁷ Demoen en Gierts 2016

¹⁸ Devroe en Claesen 2012

Figuur 22 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van de bureaustudie kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Op basis van de 18de- en 19de-eeuwse cartografische bronnen en de 20ste- en 21ste-eeuwse luchtfoto's kan gesteld worden dat er geen bewoning aanwezig was binnen de grenzen van het plangebied. Het terrein is tijdens deze periode in gebruik als landbouwgebied.
- Voor de periode voor de 18de eeuw zijn geen bronnen beschikbaar waardoor de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet kan gestaafd worden.
- Het terrein is volledig ingenomen door landbouwgronden, met uitzondering van een klein deel van een serre. Op basis van de bureaustudie kan gesteld worden dat er geen aanwijzingen zijn voor verstoringen binnen de grenzen van het plangebied.
- Op archeologisch vlak kan gesteld worden dat er een hoge potentiële waarde aan het terrein kan toegeschreven worden, gezien de diverse sporen, vondsten en structuren in de directe omgeving uit diverse periodes (steentijd, Romeinse periode en volle middeleeuwen). Ook vormt de gunstige topografische en bodemkundige ligging op een droge grond nabij de Krommebeek en de Mandel een belangrijk criterium.

3.2. Afweging verder vooronderzoek

Bij de afweging voor een verder vooronderzoek worden alle gegevens van de bureaustudie geëvalueerd om zodoende een uitspraak te kunnen doen. In eerste instantie wordt gekeken naar de methodes met geen of het minste impact in de bodem. Deze onderzoeken vallen onder de noemer 'verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem' (landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering/metaaldetectie). Indien uit deze onderzoeken de afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd kan worden, dient men verder over te gaan tot een 'vooronderzoek met ingreep in de bodem' (verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten). In het geval een archeologische site aanwezig is, dient men eerst te proberen deze *in situ* te behouden. Indien dit niet mogelijk is, is een verdere opgraving noodzakelijk.

Binnen het plangebied zal een woonverkaveling met 21 woonkavels ingepland worden. Hierbij aansluitend worden wegen aangelegd. Tevens omvatten de werken ook nutsvoorzieningen en riolering. De geplande werken hebben een nefaste impact in de bodem over het volledige plangebied en zullen het potentiële archeologisch erfgoed verstoren. Bovendien kan uit het bureauonderzoek de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet gestaafd worden. Gezien de ligging in de samenvloeiing van de Krommebeek en de Mandel dienen landschappelijke boringen uitgevoerd te worden om eventuele begraven archeologische niveaus te achterhalen. Daarnaast dient verder vooronderzoek te gebeuren in de vorm van proefsleuven om het archeologisch potentieel van het terrein te onderzoeken.

3.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

- Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites.

Gezien de locatie van het terrein langsheen de Krommebeek en de Mandel is een landschappelijk bodemonderzoek noodzakelijk voor het opsporen van eventuele begraven archeologische niveaus en/of steentijdsites. Het voorstel voor het landschappelijk bodemonderzoek wordt in het Programma van Maatregelen verder uitgewerkt en verduidelijkt.

- Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

In dit geval is deze onderzoeksmethode niet zinvol om uit te voeren en kan dus buiten beschouwing genomen worden.

- Veldkartering en metaaldetectie

Bij een veldkartering of oppervlakteprospectie wordt een visuele inspectie gedaan van het terreinoppervlak voor de aanwezigheid van archeologisch vondstmateriaal, zoals aardewerk of silexartefacten. Metaaldetectie betreft het opsporen van metalen voorwerpen door middel van een metaaldetector. De toplaag, ca. 20cm diep, wordt hierbij afgezocht door middel van parallelle looplijnen met of zonder een bepaalde tussenafstand.

In dit geval zijn beide onderzoeksmethodes niet zinvol om uit te voeren en kunnen dus buiten beschouwing genomen worden.

3.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel om archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Via de boringen kunnen begraven niveaus teruggevonden worden waarin zich bv. *in situ* steentijdartefacten kunnen bevinden. De boringen worden volgens een bepaald grid met optimale spreiding opgesteld.

In dit geval is deze onderzoeksmethode mogelijk van toepassing als blijkt dat er begraven archeologische niveaus aanwezig zijn, vastgesteld tijdens de landschappelijke boringen. De te volgen strategie en methodiek hangt bijgevolg af van de landschappelijke boorresultaten.

- Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.¹⁹

Gezien het hoge archeologische potentieel, de oppervlakte van het terrein en de aard van de geplande werken is een verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk. Deze proefsleuven moeten aangelegd worden na het uitvoeren van de landschappelijke boringen (en na een eventueel archeologisch booronderzoek).

Het totale terrein is 8664m² groot waarvan 10% oftewel 866m² dient onderzocht te worden door middel van proefsleuven. Aanvullend hierbij moet nog voor 2,5% oftewel 217m² aan kijkvensters, dwars- of volgsleuven aangelegd te worden. In totaal wordt zo 12,5% oftewel 1083m² onderzocht. Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen worden voorgesteld in het programma van maatregelen.

3.5. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Voor het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens gekend. Wel bevindt zich een concentratie aan archeologische sites ten oosten van het terrein met vondsten uit het steentijd en bewoningssporen uit de Romeinse tijd. Aan de Mandel zelf zijn nog vondstconcentraties van middeleeuws aardewerk vastgesteld. De historische gegevens beperken zich tot cartografische

---

¹⁹ HANECA et al. 2016.

bronnen uit de periode van de 18de tot de 21ste eeuw. Hierop is geen bewoning te zien binnen het plangebied. Het gebied is gedurende deze periode in gebruik als landbouwgronden.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het grootste deel van het terrein blijkt uit de bureaustudie onverstoord en steeds in gebruik als landbouwgrond. Enkel tegen de noordelijke terreingrens bevindt zich een deel van een serre, die afgebroken zal worden.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Er is sprake van een droge zandleembodem zonder of met een onbepaalde profielontwikkeling. Het is bijgevolg niet duidelijk wat de gaafheid van de sporen is.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken omvatten een grote woonverkaveling met wegenis, nutsvoorzieningen en riolering. Deze werkzaamheden zullen een aanzienlijke impact hebben op het bodemarchief.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan niet vastgesteld worden op basis van het bureauonderzoek. Echter gezien de omliggende sites is de kans op het aantreffen van archeologische sporen zeer reëel.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Momenteel zijn de gronden nog niet in eigendom van de verkavelaar maar aangekocht onder opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een vergunning, waardoor het verder onderzoek dient te gebeuren in een uitgesteld traject.

In eerste instantie dient een deel van de serre afgebroken te worden. Het afbreken van de serre dient enkel te gebeuren tot op het niveau van het maaiveld om zodoende het archeologisch bodemarchief niet te verstoren. De rest van het terrein is in gebruik als landbouwgrond.

Na of voor de afbraak van de serre dient in eerste instantie een landschappelijk booronderzoek te gebeuren. In totaal worden zeven boringen geplaatst in een kruisvormig patroon, haaks op de Mandelbeek en haaks op de Krommebeek. Indien blijkt dat bij dit onderzoek begraven

archeologische niveaus bewaard zijn op een deel of over het volledige terrein, dient een verder verkennend archeologisch booronderzoek te gebeuren. Deze onderzoeksvorm valt onder een vooronderzoek met ingreep in de bodem. Dit onderzoek bestaat uit een boorpuntenraster, waarbij de parallelle raaien 10m uit elkaar staan en de boorpunten op de boorraai 12m uit elkaar. De keuze van het boorgrid is gebaseerd op basis van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek. Het opgeboorde residu dient uitgezeefd te worden en gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten. Op de locatie waar er *in situ* steentijdartefacten vastgesteld werden, dient een waarderend archeologisch booronderzoek te gebeuren. Hierbij wordt een verdicht boorgrid gehanteerd van 5 op 6m, waarbij de raaien onderling 5m uit elkaar liggen en de afstand tussen de boringen op de raai 6m bedraagt. Indien hieruit effectief een steentijdsite vastgesteld wordt dient met over te gaan naar proefputten. Hierbij wordt een ruimtelijke verticale en horizontale analyse uitgevoerd van de vuursteenconcentraties. Bij een positief resultaat van de proefputten dient men over te gaan tot een opgraving.

De tweede fase bestaat uit een proefsleuvenonderzoek over het volledige plangebied. Deze fase kan meteen volgen na het landschappelijk booronderzoek, indien de resultaten hiervan negatief zijn. Dit onderzoek bestaat uit een 8 parallelle sleuven volgens een NW-ZO oriëntatie. De sleuven hebben als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen.

4. Samenvatting

Het terrein te Roeselare, met een totale oppervlakte van 8664m², zal verkaveld worden en bevindt zich aan de noordzijde van de doodlopende Klaproosstraat en het doodlopende Beursgoed dat zich aan de oostelijke zijde bevindt. Beide straten zullen doorgetrokken worden in de nieuwe verkaveling. Ten westen en noorden bevindt zich de Korenbloemstraat. Verder ten westen bevindt zich de Vierwegstraat en aan de oostelijke zijde stroomt de Krommebeek die iets verderop in zuidelijke richting aan de Beurt- en Graankaai in de Mandel en het kanaal Roeselare-Leie uitmondt. Het terrein is grotendeels ingenomen als landbouwgronden. In de noordwestelijke hoek, net buiten het terrein, is een elektriciteitsmast aanwezig. Aan de noordelijke grens bevindt zich binnen het plangebied nog een deel van een serre. Kadastraal gezien bevindt het terrein zich te: Roeselare, afdeling 2, sectie B, perceel nr. 1585A, 1586B, 1587A, 1588A, 1584/02B, 1585/02B, 1553A, 1561D, 1562A, 1563M, 1564S en 1565D.

Binnen de grenzen van het plangebied worden twee bodemtypes aangegeven. Het grootste deel, aan de zuidelijke zijde wordt aangegeven als type ScP(s). Een dergelijke bodem kenmerkt zich door een matig droge lemige zandbodem zonder profielontwikkeling of met een onbepaalde profielontwikkeling. De noordelijke rand ligt binnen het bodemtype SbP(s). Deze bodem is volledig gelijkaardig qua opbouw en textuur met uitzondering dat de draineringsklasse droger is. Naar het oosten toe, buiten het plangebied komt een kleiige bodem voor zonder profielontwikkeling (Eep). Dit type komt overeen met het stromingsgebied van de Krommebeek.

Voor het projectgebied zelf zijn geen archeologische gegevens gekend. Wel bevindt zich een concentratie aan archeologische sites ten oosten van het terrein met vondsten uit het steentijd en sporen uit de Romeinse tijd. Tot de Romeinse periode behoort een grote nederzetting met begravingen en diverse waterputten met enkele opmerkelijke vondsten. Aan de Mandel zelf zijn nog vondstconcentraties van middeleeuws aardewerk vastgesteld. De historische gegevens beperken zich tot de periode van de 18de tot de 21ste eeuw. Hierop is geen bewoning te zien binnen het plangebied, maar enkel landbouwgronden.

De geplande werken omvatten twee luiken. Het eerste luik betreft het voorbereidend werk. Er dient een deel van een serre afgebroken te worden aan de noordelijke grens van het plangebied. Deze serre loopt verder door buiten het projectgebied. Nadien zal het terrein ingenomen worden door een grote woonverkaveling met 21 kavels. Op het moment van schrijven is het ontwerpplan nog niet concreet. Wel zullen nieuwe wegen aangelegd worden samen met nutsvoorzieningen en rioleringstelsels.

De geplande werken zullen het volledige bodemarchief verstoren binnen het plangebied. Op basis van deze gegevens dient een verder vooronderzoek te gebeuren in de vorm van landschappelijke boringen, eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek, en proefsleuven over het volledige terrein.

5. Bibliografie

- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Roeselare>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- DE COCK S., 1992, Spiere gem. Spiere-Helkijn. Noodopgraving bij de normalisatie van de Grote Spierebeek, in: Termote, J. (red.), De Opgravingsactiviteiten van de vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen over de werkjaren 1990, 1991, en 1992, in: *Westvlaamse Archaeologica* 8, 3, p. 74.
- DE COCK S. & GODERIS J., 1994, Veldactiviteiten van de vereniging voor oudheidkundig bodemonderzoek in West-Vlaanderen over de werkjaren 1993 en 1994, in: *Westvlaamse Archaeologica* 10, p. 76-81.
- DEMOEN D. & GIERTS I., 2016, *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare - Izegemseardeweg*, BAAC- Vlaanderen Rapport nr. 169, Gent.
- DEVROE A. & CLAESEN J., 2012, *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare - Izegemseardeweg*, Archebo-Rapport 2012/07
- GODERIS J., 1985, Recente Middeleeuwse bodemvondsten uit de stadskern van Roeselare en uit de nabijheid van de oude mandelbedding, in: *Westvlaamse archaeologica* 1985, 1: p. 28-36.
- GODERIS J., 1994, Twee Romeinse mesheften gevonden te Roeselare, in: *Westvlaamse Archaeologica* 10, p. 61-69.
- GODERIS J., 2002, Bedrijventerrein Roeselare-Haven: archeologisch noodonderzoek 1986-1994, in: *Tentoonstelling, Geo- Archeologisch Kijken, Villa Eksternest, Zilverberg, 8 september-13 oktober 2002*, p. 27-36.
- GODERIS J., 2004, 5 Gallo-Romeinse waterputten in een artisanale wijk te Roeselare, in: *Tentoonstelling, water en vuur in de natuur, Villa Eksternest, Zilverberg, 12 september-26 september 2004*, p. 34-49.
- GODERIS J. & TERMOTE J., 1987, Prospectie en vooronderzoek te Roeselare Bedrijventerrein Haven, in: *Westvlaamse Archaeologica* 3, 1, p. 29-36.
- LESENNE M., 1991, Roeselare (W.-VI.), in: *Archeologie* 1990, 87.

- ROGGE M., 1977, Bossuit (W.-VI.): romeins site, in: *Archeologie 1977/2*, p. 96.
- VANBRABANT K. & GODERIS J., 1997, Noodonderzoek van een Romeinse dakpanoven te Roeselare, in: *Romeinendag 27 maart 1997*, 20-24.
- VAN DOORSELAER A., 1992, Balans van 15 jaar V.O.B.O.W.-opgravingen in West-Vlaanderen, in: *Westvlaamse Archaeologica 8*, 2-30.

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Uitsnede uit het plan ‘huidige toestand’ (bron: initiatiefnemer).....	7
Figuur 2 Uitsnede uit het kadasterplan (bron: geopunt.be).	8
Figuur 3 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	9
Figuur 4 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	10
Figuur 5 Zicht op het kadasterplan met aanduiding van de perceelsnummers (bron: geopunt.be). ...	10
Figuur 6 Zicht op de bodemgebruikskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be)...	11
Figuur 7 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).....	12
Figuur 8 Detailopname van het Digitaal Hoogtemodel met de twee hoogteprofielen (bron: AGIV). ...	13
Figuur 9 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).	13
Figuur 10 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).	14
Figuur 11 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 12 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	16
Figuur 13 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart; type 1 en type 1a (bron: geopunt.be).	16
Figuur 14 Uitsnede uit de Ferrariskaart (bron: geopunt.be).	19
Figuur 15 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).	19
Figuur 16 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).....	20
Figuur 17 Uitsnede uit de Topografische kaart van 1893 (bron: cartesius.be en NGI).	20
Figuur 18 Uitsnede uit de loopgravenkaart van 22 augustus 1917 met zicht op Duitse loopgraven (rode lijnen) en het projectgebied in de blauwe cirkel (bron: Linesman DVD British trenchmaps).	21
Figuur 19 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	21
Figuur 20 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1990 (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 21 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2016 (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 23 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).	25